

3-2023

KLOOSTERKWARTIER

Vereniging Vrienden van het
Museum Elburg

Vereniging Vrienden van het Museum Elburg

Secretariaat:

Clakenweg 134

8081 LZ Elburg

0525-684363

E-mail: elsvandel@hotmail.com

Hierbij ontvangt u het derde Kloosterkwartier van 2023.

Er is het nodige om op terug te blikken en veel nieuws om naar uit te kijken.

Lief en Leed:

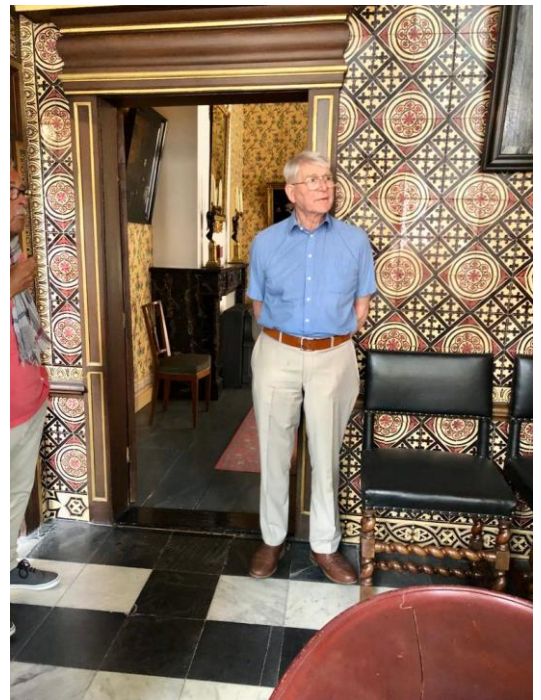
Nieuwe leden:

Onze vereniging mag als nieuwe leden de volgende personen welkom heten: De heer en mevrouw Evers uit Ermelo en Marlies van der Veer uit Oldebroek. We hopen dat zij veel plezier aan hun lidmaatschap mogen beleven en we bedanken hen natuurlijk voor hun steun.

Onze voormalige medewerkster en lid van onze vereniging, Dirma Speldekamp, heeft haar derde kindje gekregen. Na twee jongetjes dit keer een meisje, dat de mooie namen Doortje Jolin heeft gekregen. Vanaf deze plaats de felicitaties!

Afscheid van Bob Middelburg

Zoals beloofd treft u hierbij de foto's en het verslag van het afscheid van onze voorzitter Bob Middelburg.

Als onderdeel van het afscheid van Bob Middelburg van het bestuur van de Vrienden van het museum hebben we op 4 juli het "Vrouwenhuis" in Zwolle bezocht.

Hieronder de geschiedenis van het Vrouwenhuis:

Aleida Greve woonde met haar zussen aan de Aa, vlak bij de stadsmuur in een groot huis dat liep/loopt van de wat nu de Melkmarkt is tot de Voorstraat. Haar vader was eigenaar van de grootste brouwerij van Zwolle, de Gouden Leeuw in de Voorstraat en na zijn dood en die van haar zussen werd Aleida eigenaar. Behoorlijk gefortuneerd dus. Ze had echter wel oog voor armoede en in haar testamenten van 1719 en 1736 legde ze vast dat na haar dood het huis moest worden ingericht tot woning of woningen voor 14 oude vrouwen of vrijsters onder toezicht van een opzichtster. Dit laatste omdat de directeur niet in het huis woonde. Iedereen had een eigen kamer; in eerste instantie was er een gezamenlijke keuken en wasserij en een dienstbode die o.a. voor warm water moest zorgen. Met uiteraard als voorwaarden dat de bewoonders lidmaten van de Nederlands Hervormde Kerk moesten zijn, van onbesproken gedrag en verbinding met Zwolle moesten hebben: dus dienstbode geweest, weduwe of met weinig of nauwelijks inkomen. Vergelijkbaar dus met ons Feithenhof, waar onze gids Saskia Zwiers trouwens ook haar licht heeft opgestoken. Als in 1947 de AOW van kracht wordt en in 1963 bejaardenhuizen mogen worden gebouwd, is er minder interesse voor deze woonvoorziening en in 1984 verlaat de laatste bewoonster het huis. Om toch nog andere inkomsten te genereren dan de boerderijen en landerijen wordt het vrouwenhuis nu nog steeds bewoond maar dan door 9 jonge vrouwen van het Zwolse Conservatorium op de 1e verdieping, waardoor wij alleen de benedenverdieping konden bezichtigen en bijv. niet naar de oude waszolder konden. Toch genoeg te zien, o.a. de oude schilderijen die de zussen hebben gemaakt – de regentenkamer – en de verwarmde “huiskamer”. Want de kamers hadden geen kacheltjes!! Je moest het redden met een eigen stoof. Meer informatie over dit bijzondere museum (alleen op afspraak door groepen te bezoeken) vindt u op de website <https://vrouwenhuiszwolle.nl/>

Fred Peters

Terugblik Festival Klassieke Muziek

15, 16 en 17 juni waren drie fantastische dagen gevuld met gezelligheid, mooie muziek in de Vesting van Elburg en de schitterende omgeving. Het festival dat jaarlijks wordt georganiseerd, wordt door honderden bezoekers uit heel het land en zelfs daar buiten bezocht.

Emaïlle expositie

Vanaf 7 juli tot en met 25 november 2023 viert de Vereniging Nederlandse Emaïlleurs haar 40-jarig jubileum met een tentoonstelling in ons museum met werk van Nederlandse en internationale emaïlleurs. Het thema is "Beweging" en dat is in vele vormen uitgewerkt: sieraden, objecten, werken voor aan de muur, mobiles, het is allemaal te zien. Het merendeel van het werk is te koop. Inmiddels is er dan ook al het nodige werk verkocht.

Net als bij het vorige jubileum, 5 jaar geleden, is er ook nu weer een prijsvraag uitgeschreven voor deelnemende kunstenaars. Met de prijsvraag wordt aangesloten op de historie van het pand, waarin Museum Elburg is gevestigd. Thema is dit keer de Patroonheilige van het voormalige Agnietenklooster, Sint Agnes, zij was een 'bruid van Christus', daar past het Bijbelboek Hooglied bij. Het woord 'Hooglied' betekent ongeveer: het mooiste lied. Het Hooglied is een liefdeslied dat is geschreven door koning Salomo. Het gaat over de liefde tussen een bruidegom en zijn bruid. Aan de prijsvraag zijn drie prijzen verbonden: de juryprijs, de publieksprijs en een prijs voor één van de bezoekers die tijdens de expositie de stemformulieren invullen.

Om het extra feestelijk te maken heeft de Vereniging van Emaïlleurs dit jaar ook de Kloostertuin ingericht met werk van leden. De Kloostertuin is te bezoeken tijdens openingstijden van het museum.

De expositie werd feestelijk geopend onder grote belangstelling van alle deelnemende emaïlleurs en hun familie. Helaas waren deze zo groot in aantal, dat er geen ruimte meer was voor leden van onze vriendenvereniging, voor u dus. Gelukkig kunt u 's zaterdags een soort van privérondeleiding krijgen. Iedere zaterdag is er namelijk iemand van de Vereniging Emaïlleurs aanwezig om u rond te leiden. Informeer wel even van tevoren bij het museum naar de tijden.

De opening was dit keer bijzonder internationaal, aangezien de deelnemende emaïlleurs uit binnen- en buitenland kwamen. In verband hiermee werden de aanwezigen in het Duits toegesproken door Bob Middelburg en in het Frans door Elsabe Kalsbeek-Schimmelpenninck van der Oije. De voorzitter van de Vereniging van Emaïlleurs en ook een van de leden hielden een voordracht. Het Susterenkoor zong het Hooglied in de kapel.

Terugblik brocantemarkt

De brocantemarkt van 29 juli jl. was leuk en werd goed bezocht. We vermoeden dat het museumcafé, waar Anne-Marie koffie met zelfgebakken lekkers verkocht, de 'kraam' was waar het meest verkocht is want Anne-Marie had een winst van iets meer dan € 700,- Dat gaat in een speciaal spaarpotje waarvan eens in de zoveel jaar iets bijzonders voor het museum voor gekocht wordt. De laatste aankoop was het beeld van Sint Agnes, nu sparen we voor een mooie toevoeging aan de Kloostertuin. Anne-Marie had in 2 dagen 23 taarten en cakes gebakken en er waren nog 5 stukjes over aan het eind van de middag. Dat loont de moeite! Anne-Marie had met dit succes voor ogen speciaal vrij genomen om een kampioen taarten bakken te worden. Prima gelukt dus!

Schildersmuseum

Dat we inmiddels een Schildersmuseum herbergen, is aan veel te merken. Anton van Wezep van het Schildersmuseum heeft afgelopen week ons buitenbord opnieuw geschilderd, het bord heeft nu dezelfde kleur als de luiken van het pand. Het ziet er weer mooi fris en verzorgd uit. Handig hoor, zo'n 'inpendige vakman'!

Afgelopen periode zijn er naast de reguliere bezoekers van het Museum Elburg ook veel extra bezoekers speciaal voor het Schildersmuseum gekomen. Dat waren individuele bezoekers die een speciale band hadden met het schildersvak, maar ook diverse groepen zoals bijvoorbeeld oud-docenten, studieclub schilders, een combinatie met een diploma-uitreiking van specialistische opleidingen en bedrijven die een personeelsuitje naar Elburg organiseerden.

Maar zoals op de foto te zien was er ook een speciale gast incognito, welke niemand heeft opgemerkt. Sommigen vragen zich nu af: was hij het of was hij het toch niet?

Imitatie schilderen

Imitaties van marmer en hout zijn niet weg te denken in het schildersvak, want in de negentiende eeuw en de vroege twintigste eeuw waren deze technieken erg in de mode. Maar, waarom was men toen zo gek

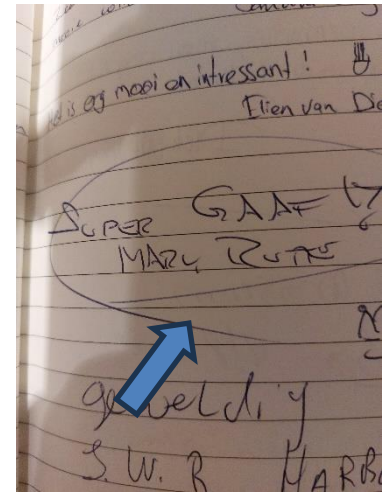
op deze schilderijen? En wie was 'men' eigenlijk: vissers, boeren, stadsmensen, of de elite? Laten we op zoek gaan naar antwoorden op deze vragen.

Opvallend is dat materiaalimitaties in de meest uiteenlopende panden terug te vinden zijn. Deze panden waren van vissers, boeren, stadsmensen én van de elite. Iedereen hield van deze schilderijen.

Wel verschillen de imitatieschilderingen in kwaliteit, in het soort materiaal dat werd nagemaakt en ook de redenen om een schilderij aan te brengen waren uiteenlopend. Arme vissers en boeren konden hun meubilair van naaldhout de uitstraling geven van kostbaar notenhout. De gehoute linnenkast van het vissersgezin leek daarmee op de dure linnenkast met notenhouten fineer van de apotheker of onderwijzer in het dorp. Niet alleen kostbaar hout werd geïmiteerd; op dezelfde wijze kon met een goede imitatieschildering een naaldhouten schoorsteenmantel veranderen in een exemplaar van veel kostbaarder 'hardsteen'. Aan schone schijn deden velen graag mee. Sommige imitaties waren daarbij best creatief, 'voetjesmarmer' bijvoorbeeld. Dit is een decoratieve afwerklaag, die werd aangebracht door met verf aan de voetzolen voetafdrukken op de vloer achter te laten. Zo ontstaat een vlekkerig patroon dat doet denken aan kostbaar wortelnoten hout. De mode van de elite of de hooggeplaatste dorpingen werd in de gaten gehouden en overgenomen, zo nodig met behulp van imitatie. Dit is goed terug te zien aan de afbeelding hiernaast van een deur uit het midden van de negentiende eeuw.

Technische trucjes

Ook in de panden van meer welgestelde burgers zijn imitatieschilderingen te vinden. Zij zijn daar niet aangebracht om op goedkope wijze een kostbaar materiaal te imiteren, maar eerder om technische redenen. Op sommige plaatsen is marmer technisch gezien niet goed toe te passen, omdat het te hoog geplaatst moet worden, te zwaar is of de vorm in dat materiaal niet te vervaardigen is. Een mooie imitatieschildering kan dan toch de eenheid bewaren of het gewenste materiaal tonen.

Eikenimitatie betimmering

Marmerrandjes op
Hindelooier kamerdeur

Het onderhoud van lak en slijtgrage marmerimitatie moet een forse kostenpost zijn geweest. Dit is dan ook niet gedaan uit kostenbesparing.

Materiaalimitatie kan daarnaast handige, technische nieuwigheden in een klassiek jasje steken, waardoor het wat beter past bij de conservatieve smaak. Zo kan een terracotta decoratie veranderen in een stucornament en een stalen deur lijkt dan te zijn gemaakt van hout. Moderne gemakken met een traditioneel voorkomen.

Imitatieschilderingen hadden nog andere voordelen voor de meer welgestelden. Zo kon niet alleen een materiaal geïmiteerd worden, maar ook ruimtelijkheid en reliëf. In het Amsterdamse Huis op de afbeeldingen zijn interieurdelen van de rijkere te zien, waarin dit is gebeurd. Zo is op een kamerbetimmering uit Oudeschild niet alleen een marmerimitatie aangebracht in een mozaïekpatroon van allerlei kostbare marmersoorten, ook is hier nog een fantastisch uitzicht geïmiteerd! In een zwierige, krullerige lijst prijkt romantisch zicht op rustig vaarwater met een begroeide waterkant, een zeilboot in de verte en de opkomende zon. De eigenaar heeft hiermee niet alleen het materiaal van zijn kamerbetimmering veranderd in kunstig marmer, zelfs het huis is 'verplaatst' naar een idyllische omgeving aan het water met een eeuwigdurende zonsopgang. Een ander staaltje imitatie is te zien op een schoorsteenstuk uit Enkhuizen, die een grisaille toont. Grisailles zijn trompe-l'oeil schilderijen, oftewel 'oogbedriegers'. Ze suggereren reliëf dat er eigenlijk niet is en imiteren stucdecoraties. Het maken van een goede grisaille was een vak apart en was kostbaar om te laten doen. Er werd bijvoorbeeld rekening gehouden met de lichtinval om de geschilderde schaduwen zo natuurgetrouw mogelijk te maken. Want wie zich heeft laten bedotten is daarna extra onder de indruk en dat was natuurlijk precies de bedoeling: imponeren. Oftewel: in alle lagen van de bevolking hield men van de schone schijn van imitatieschilderingen.

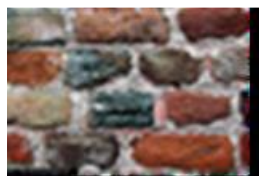
Kamerbetimmering uit Oudeschild

Grisaille op een schoorsteenstuk uit Enkhuizen

Anton van Wezep, met dank aan het Zuiderzee Museum

Kloostermop

Het Agnietenklooster en..... Simone Berghorst.

Simone is in 1971 geboren in Zeist en sinds september 2022 educatie medewerker in Museum Elburg.

Simone over haar voormalige werkzaamheden.

Ik was lang werkzaam in een Utrechts ziekenhuis als laborant/analist. Na mijn huwelijk met Elburger Martin ben ik 23 jaar geleden gaan wonen in de vesting en woon daar met veel plezier. Onze zoon Aart is nu voor zijn studie in Hengelo.

Ik ben toen als analist gaan werken in het St. Jansdal in Harderwijk.

Simone moest in 2018 om medische redenen stoppen met haar werk maar ondanks haar hobby's zoals wandelen, puzzelen en lezen keek ze toch verder om bezig te zijn.

Toen vriendin Annebet haar vroeg om het educatieteam te komen versterken kon ze geen nee zeggen en ging aan de slag binnen de muren van het museum/klooster.

Onze vraag natuurlijk aan Simone: Aan welke projecten werk je? Simone daarover:

Het gaat vooral om het ontwikkelen van lesprojecten op de scholen maar ook in het klooster zelf. Het gaat over hoe het leven er toen uitzag binnen de kloostermuren.

Op school krijgen de kinderen via een leskist te zien en horen hoe het leven binnen het klooster was. Daarna gaan ze op bezoek in het klooster en ondervinden hoe het was om kaarsen te maken en te schrijven met een heuse ganzenveer, dit onder leiding van Pater Fred. Daarnaast gaan ze gekleed in een habijt kloosterliederen instuderen onder leiding van Grietje Rozeboom van het Susterenkoor.

Hierbij gaan de kinderen ervaren dat een museum niet alleen bestaat uit schilderijen maar weten dan ook dat er ook nog een verhaal van het kloosterleven is.

Ook zijn wij voor de scholen bezig in het kader van de Hanze vieringen met het project Hansje het scheepsmuisje. Verder ontwikkelen wij diverse vakantie-activiteiten voor de kinderen binnen de klooster/museum muren.

Roel Schraa

In beeld: Hans van der Elburcht

De tentoonstelling *Ode aan Antwerpen* toont tachtig topstukken van Vlaamse en Hollandse schilders uit de zestiende en zeventiende eeuw. De expositie is nog tot 17 september te zien in Museum Catharijneconvent in Utrecht.

Aan het einde van de zestiende eeuw vluchtten veel schilders uit Antwerpen naar de Hollandse steden (het gezin Hals bijvoorbeeld). Deze protestantse vluchtelingen hadden na de val van Antwerpen in 1585 de keus: bekeren tot het katholicisme of vertrekken.

Deze Antwerpse schilders zijn van grote invloed geweest op de schilderkunst in Holland in de zeventiende eeuw. Amsterdam nam de positie van Antwerpen als handelsmetropool over en de economie en de kunst bloeiden als nooit tevoren.

In deze tentoonstelling zijn werken te zien van schilders uit de Zuidelijke en Noordelijke Nederlanden.

Wie schetst onze verbazing? Er hangt een paneel van een geboren Elburger!

Hans of Jan van der Elburcht werd rond 1500 geboren in Elburg. In 1535 verhuisde hij naar Antwerpen en werd in 1536 al ingeschreven bij het Lucasgilde. Hij overleed in 1571 in Antwerpen.

Het paneel op de expositie verbeeldt: *De doop van de kamerling* uit 1560. Dit schilderstuk is het linker luik van een altaarstuk met op het middenstuk *De wonderbaarlijke visvangst*. Het altaarstuk werd besteld door het Antwerpse visverkopersambacht voor hun altaar in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal in Antwerpen. Op de luiken staan hun patroonheiligen Petrus, Filippus en Jacobus.

In 1789 werden de verschillende panelen los te koop aangeboden bij een veiling van kerkmeubilair. Na omzwervingen is *De doop van de kamerling* nu in bezit van Museum Boijmans van Beuningen in Rotterdam.

De voorstelling vertelt een verhaal uit de Handelingen der Apostelen (NT). Op de weg van Jeruzalem naar Gaza ontmoeten een Moorman en Filippus elkaar. De Moorman is schatbewaarder en kamerling van de koningin van Ethiopië. De beide mannen reizen even samen op en bespreken het boek Jesaja. Bij het passeren van een watertje vraagt de kamerling of Filippus hem wil dopen. Deze scene is weergegeven op de voorgrond van het schilderij. Op de achtergrond zijn de wagen en de paarden te zien.

Er zit veel diepte in de voorstelling door het gebruik van diepe, verzadigde kleuren op de voorgrond, naar de achtergrond toe domineren de pastelkleuren.

De boekrol van Jesaja ligt bij de kleding van de kamerling voor een soldaat.

Het werk is een van de vroegst geschilderde voorbeelden met dit thema in de Nederlanden.

In de zeventiende eeuw werd het onderwerp zeer populair. Ook Rembrandt schilderde de doop van de kamerling. Zijn werk hangt ook op de tentoonstelling.

Als u *Ode aan Antwerpen* nog niet heeft gezien, het kan nog tot 17 september.
Een aanrader!

Anna van Prooijen - Schenk

WERELDMARKT IN DE KAPEL

Zaterdag 30 september is het feest in de kapel van Museum Elburg.

De reden voor dit feestje is het 40-jarig bestaan van Wereldwinkel Elburg.

De **wereldmarkt** is een opmaat naar de feestweek van 18 tot 25 november 2023.

De Wereldwinkel is intussen een begrip in Elburg. De winkel is opgericht door leden van de Ichthuskerk in Elburg, zij wilden iets concreets doen aan de vele problemen in de wereld.

Intussen is de Wereldwinkel al jaren te vinden aan de Vischpoortstraat 32. De winkel wordt gerund door enthousiaste vrijwilligers.

Onze winkel is al eerder te gast geweest in Museum Elburg. De ontvangst is altijd heel hartelijk door de medewerkers van Museum Elburg.

Deze keer laten we woondecoraties zien zoals: manden, krukjes, bronzen schalen, vazen, mozaïek en beschilderd aardewerk, kussens en plaid.

Ook modeaccessoires als: tassen, manden, sieraden en sjaals zijn zeker het bekijken en kopen waard. Onze producten komen van over de hele wereld en worden zo mogelijk duurzaam geproduceerd en de makers krijgen een eerlijk loon!

Naast ons getoonde assortiment zijn er ook allerlei activiteiten en optredens.

De markt is te bezoeken van 11 tot 17 uur. Pinnen is mogelijk.

U bent van harte welkom!

Namens de medewerkers van Wereldwinkel Elburg,

Anna van Prooijen-Schenk
(Volg ons op Facebook)

Dr. Olthuis wandeltocht

Zaterdag 30 september is een dag waarop het bijzonder levendig is in en om Museum Elburg. Ook de Dr. Olthuiswandeltocht, die jaarlijks georganiseerd wordt, vindt dan plaats. Start en finish zijn in de mooie Kloostertuin en dus is dan ook het museumcafé geopend.

Onze vrijwilligers staan dan, zoals men gewend is, klaar met overheerlijk gebak en voedzame soep en natuurlijk liters koffie en thee.

De 12e editie van de Dr. Olthuis wandeltocht staat in het teken van het themajaar Hanze 2023.

De route van de wandeltocht begint en eindigt, zoals gezegd, in de tuin van het voormalige middeleeuwse Agnieten vrouwenklooster (tegenwoordig Museum Elburg) in de unieke Vesting- en Hanzestad Elburg en gaat vervolgens door het prachtige en veelzijdige buitengebied.

Er kan gekozen worden uit vier afstanden: 5 km, 10 km, 15 km of 25 km.

Inschrijven voor alle afstanden kan op de startlocatie, voorinschrijving is niet nodig.

Inschrijfkosten voor KWBN leden € 4,- en voor niet leden € 5,-.

Starttijden

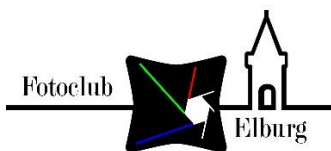
05 km: 09.00-12.00 uur

15 km: 09.00-12.00 uur

10 km: 09.00-12.00 uur

25 km: 09-00-11.00 uur

De routes zijn geschikt voor Nordic Walking en honden zijn aangelijnd toegestaan. In de routes zijn rustpunten opgenomen

In het museumcafé hangen sinds mei weer nieuwe foto's, gemaakt door leden van de Fotoclub Elburg. Het thema dat werd opgegeven: architectuur. Een breed thema, hetgeen in de ingezonden foto's wel terug te zien is.

De Fotoclub Elburg vierde in januari dit jaar haar 10-jarig bestaan. In de beginperiode kwamen we elke maand één keer bij elkaar in het wijkontmoetingscentrum Jeanne d'Arc in 't Harde. Tegenwoordig huizen we op donderdagavond in het Gruithuis aan de Kromme Steeg. We bespreken dan de "Foto van de maand", een foto die leden van de club maakten aan de hand van een opgegeven thema. Het programma op deze avonden wordt afgewisseld met creatieve activiteiten die met fotografie te maken hebben, het vertonen en bespreken van elkaars foto's die gemaakt zijn tijdens excursies of een lezing met een fotografisch onderwerp.

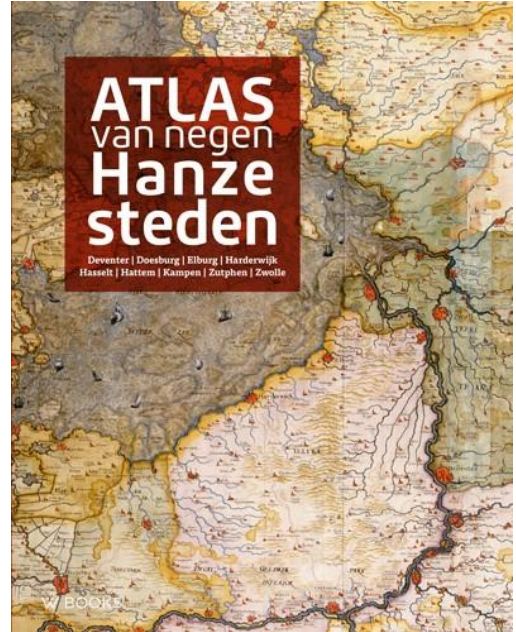
Voor de tentoonstelling heb ik o.a. een foto gemaakt van het Depot van het museum Boijmans van Beuningen in Rotterdam. In de volksmond heet dit gebouw "De Pot". In dit gebouw zijn veel kunstvoorwerpen van het museum opgeslagen, zeker nu het museum zelf ingrijpend en langdurig wordt verbouwd. Het Depot is voor publiek toegankelijk en geeft een aardige inkijk in de collectie van het museum. De buitenkant van het gebouw is gemaakt van spiegelende panelen. Dat gaf mij de gelegenheid het gebouw zo te fotograferen dat ook iets van de inhoud zichtbaar werd: het gebouw van het museum zelf.

Theo van Prooijen

De museumwinkel

Zoals velen van u misschien al geconstateerd hebben heeft de winkel van Museum Elburg het laatste jaar een enorme metamorfose ondergaan. Dat deze verandering niet onopgemerkt is gebleven blijkt uit de omzetting van maar liefst 25%. Daar zijn we als museum en VVV natuurlijk heel blij mee. Na corona en alle beperkingen konden het museum en de VVV wel een boost gebruiken. In onze Kloosterkwartieren melden we dan ook regelmatig iets over bijzondere artikelen. Dit keer een boektip,

Bij uitgeverij WBOOKS verscheen 22 augustus de *Atlas van negen Hanzesteden* (€ 24,95). Eén van de boeiende aspecten van de geschiedenis van de Hanze is dat zij eeuwenlang functioneerde zonder een organisatie te zijn. Zij was een verbond dat de leden economisch voordeel garandeerde ten opzichte van de concurrentie. Belangrijkste product is de haring uit de Baltische Zee, andere producten zijn wijn uit het Rijngebied, zout uit Lüneburg, stokvis uit Noorwegen, wol uit Engeland, stoffen uit de Nederlanden, bier uit Hamburg en Bremen en granen uit Noord-Duitsland en het Baltische gebied. Eerder was zij een verbinding van kooplieden, maar omstreeks 1300 werd zij omgezet in een stedenbond.

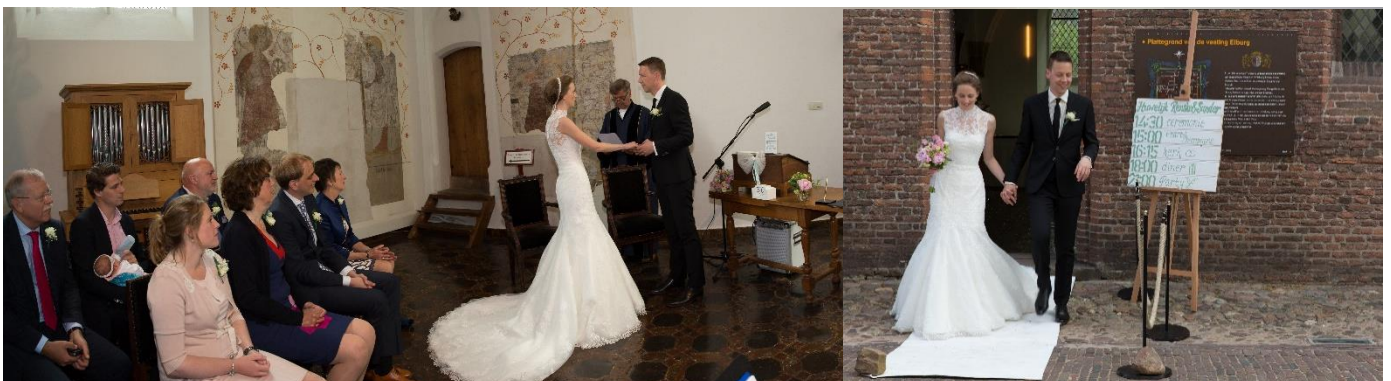
In het huidige Nederland zijn het vooral steden in het noorden en oosten die tot de Hanze toetreden. De *Atlas van negen Hanzesteden* plaatst hun lidmaatschap in historisch perspectief. Negen Oost-Nederlandse steden in het teken van hun Hanzeverleden. Een aantrekkelijk historisch overzicht van de relatie tussen negen steden en de Hanze door de eeuwen heen.

Deze prachtig geïllustreerde uitgave is te koop in onze Museumwinkel voor slechts € 24.95.

Met een vriendelijke groet,
Han van den Pol
VVV-coördinator kantoor Elburg

Trouwlocatie

Ons mooie museum is zoals u waarschijnlijk wel weet trouwlocatie. Goed misschien om, waar mogelijk en relevant, dit te laten vallen. Zowel in de Refter, die via de gemeente gereserveerd dient te worden, als in onze mooie Kloosterkapel, die door het museum zelf beheerd wordt, kan getrouwd worden. Een droomlocatie! Zoals u weet beschikt het museum over meerdere ruimtes die gehuurd kunnen worden. Ook de prachtige Kloostertuin behoort tot de mogelijkheden. Het museum heeft de beschikking over diverse materialen ter

aankleding zoals statafels en buffetafels, uiteraard voorzien van bijpassende kleden. Zelfs gastvrouwen kunnen desgewenst geregeld worden. Informeren naar de mogelijkheden kan bij het museum.

Jaarlijks uitstapje Vereniging Vrienden van het Museum Elburg

Op **zaterdag 28 oktober** vindt het jaarlijkse uitstapje van de vereniging plaats. Dit keer staat Paleis het Loo op de agenda. Het precieze programma wordt nog meegedeeld, maar deze datum kan vast genoteerd worden. Het programma zal in de middag plaatsvinden. Het zal in ieder geval bestaan uit een rondleiding met gids. Voor dit programma, dat gratis zal zijn voor leden, dient u zich op te geven. Er zal gecarpoold worden. Introducees betalen de kostprijs.

Rabobank Clubsupport 2023, we doen weer mee!!

Het stemmen zal plaatsvinden van 4 t/m 26 september. Het stemmen kan alleen door leden gebeuren.

Rabobank is een coöperatie. Dat betekent onder andere dat de Rabobank leden heeft én een deel van de winst teruggeeft aan de maatschappij. Als lid mag je meebeslissen welke maatschappelijke initiatieven ondersteund worden. Ben je nog geen lid? Registreer je dan gratis via de [Rabo App](#). Als lid van de coöperatieve Rabobank ben je ingedeeld bij de omgeving waar je woont. In de statuten is vastgelegd dat coöperatief dividend toebehoort aan het leefgebied en dat alleen leden van dat leefgebied zeggenschap hebben over de besteding van dat coöperatief dividend.

Zowel de Vereniging Vrienden van Museum Elburg als de Stichting Museum Elburg doen dit jaar weer mee. Aangezien u uw stemmen op meerdere verenigingen en stichtingen mag geven, hopen wij natuurlijk dat u voor onze vereniging én voor ons museum kiest.

Vrienden van het Museum Elburg

Kunst

De Vereniging Vrienden is in 1986 opgericht en heeft als voornaamste doelstelling het ondersteunen van de activiteiten van het museum en bewerkstelligen en uitbreiden van de museale collectie. In verband hiermee voert de vereniging regelmatig actie. Verder hoort het bevorderen van de belangstelling voor het museum tot de doelstelling. Vooral wanneer het gaat om publieksbegeleiding en het begeleiden van educatieve projecten voor scholen, heeft het museum de hulp van vrijwilligers hard nodig.

Ons doel

Museum Elburg heeft een aantal langdurige bruiklenen, waarvan de eigenaar heeft aangegeven dat zij deze nu wil verkopen. Aangezien de werken een prominente plaats in de collectie innemen, wil het museum deze werken graag behouden. Echter de middelen ontbreken. De vereniging wil hiervoor daarom het benodigde kapitaal bijeenbrengen. Deze actie vormt hier een onderdeel van.

(<https://www.rabobank.nl/leden/clubsupport/club-overzicht/clubdetail?id=384460>)

Museum Elburg

Cultuur

Museum Elburg is een plek waar kunst en cultuur in de spotlights staan. In en om het museum zijn ieder jaar tenminste vijf verschillende tentoonstellingen te zien op het gebied van kunst en historie. We vertellen aan de hand van zes thema's het verhaal van Elburg en verwijzen daarbij volop naar andere musea en

plekken in stad en landschap. Ook organiseren we lezingen, concertjes en hebben we een breed educatieprogramma.

Ons doel

Met Kunstenklooster willen wij voor jong en oud interessante cursussen, workshops en lezingen organiseren. Daarbij zoeken we actief de samenwerking met andere verenigingen op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed en willen we lokale kunstenaars de mogelijkheid bieden bij ons hun workshops te geven. Voor deelnemers houden we de prijs graag laag. Clubsupport zorgt dat we plannen kunnen omzetten in activiteiten en materialen kunnen aanschaffen.

(<https://www.rabobank.nl/leden/clubsupport/club-overzicht/clubdetail?id=350975>)

Educatie

Het Kunstenklooster

Naast het Klankenklooster ontwikkelt Museum Elburg nu ook het Kunstenklooster. Een plek waar jong en oud bezig kan zijn met oude en nieuwe technieken, luisteren naar lezingen en het volgen van workshops.

We zijn nu het programma aan het ontwikkelen en hopen binnenkort met een mooi overzicht te komen, dus houd onze website en sociale media in de gaten!

Wonderlijke dieren in de kazemat!

In de wallen van vesting Elburg zijn in de 16e eeuw bunkers gebouwd, de zogenaamde Kazematten, waarin men vuurgeschut plaatste. Prins Maurits had het in 1592 al goed gezien. De verdedigingswerken van Elburg waren van een bijzonder maaksel, oordeelde de prins. Ruim vier eeuwen later zijn de bunkers en poorten van het stadje nog steeds van hoge kwaliteit en de moeite waard om eens wat beter te bekijken. De ondergrondse bunkers worden ook wel "moortkuyll" genoemd. De kazematten waren van groot belang voor Elburg. De plaats kreeg in 1233 stadsrechten en diende daarom een afdoende verdedigingswerk op te bouwen. Voor veel roofridders was Elburg in die jaren interessant. Over het water probeerden ze de stad binnen te dringen.

Gedurende de zomerperiode is in de kazemat het Zwanengat (bij de Vischpoort) een ondergrondse tentoonstelling "Kom binnen en ontdek de insecten in de Kazemat" ingericht. Voorheen was in de zomer de kazemat maar een korte periode open. En ondanks de bijzondere ruimte was dat zonder enig andere toegevoegde waarde. Maar nu kan men de wereld van de mieren, vlinders en veenmollen betreden. Die zijn hier dan wel in véél groter dan in werkelijkheid. Maar dat scheelt bij de determinatie van de soorten een vergrootglas en dat is ook wat waard. Speciaal voor kinderen is er een woordpuzzel bedacht. Met een

daarbij behorende uitleg over de insecten die in de ruimte te zien zijn. De onderliggende boodschap van de kunstenaars is dat er eigenlijk niets engs aan insecten is.

De kunstenaars die deze tentoonstelling hebben vormgegeven willen zo de kazemat aantrekkelijker maken. En ook een extra dimensie geven aan de ruimte. De tijdens het Vestingval in de kazemat gebruikte lichtinstallatie "Sprekende ruimte" is voor deze tentoonstelling opnieuw gebruikt. Annebet v.d. Pol heeft de vormgeving van de insecten en de aankleding van de ruimte voor haar rekening genomen. Hendrik Ribot zorgde voor de uitlichting en de natuurgeluiden om de wonderse wereld van de insecten tot leven te laten komen.

Het is altijd leuk de kinderen bij het verlaten van de kazemat erop te wijzen dat bij de boom links van de kazemat een aanzienlijke kolonie vuurwantsen zich schuilhoudt bij de wortels. Net zo'n vuurwants als te zien is in de eerste kanonkamer van de kazemat, alleen zijn deze dan een stuk kleiner!

Zaterdag 9 september is het Open Monumentendag. Dat is de laatste keer dat dit seizoen de kazemat opengaat met "Wonderlijke dieren". De toegang is dan gratis!

's Middags kunnen kinderen een workshop doen bij het museum: Sprinkhaan maken. Om 13.30 uur is de workshop geopend en we gaan door tot 16.30 uur. Kosten € 1,50 p.p. De workshop is geschikt voor alle leeftijden.

Tekst & foto's: Hendrik Ribot,
Vormgeving en aankleding Annebet Westland-v.d. Pol

Een heel mooi educatiepakket

Wij hebben gemerkt dat kinderen het ontzettend leuk vinden om in aanraking te komen met ons cultureel erfgoed. Ons cultureel erfgoed is meer dan alleen het museum of het gebouw, het is ook onze omgeving, de plek waar we wonen en de natuur om ons heen.

Daarom heeft Museum Elburg het pakket voor zowel basis- als voortgezet onderwijs uitgebreid! We hebben de programma's die klaar zijn voor gebruik online geplaatst en er komt nog een aantal bij! We vinden het leuk een paar voor u uit te lichten:

Een nieuw programma is Hansje in de klas. Hansje is een scheepsmuisje, dat vaart op de Kogge. Maar als hij niet vaart is hij bij ons in het museum. Hansje gaat op bezoek in de klas en daar mag hij een paar nachtjes logeren. Vervolgens komen de leerlingen naar het museum om een spannende speurtocht te spelen met als thema De Hanze. Dit programma is voor de onderbouw-leerlingen van het basisonderwijs.

Ook voor het voortgezet onderwijs hebben we rondom het Hanze-thema een programma ontwikkeld. Deze is in de vorm van een lesbrief, die tijdens het Hanzejaar gratis is voor de scholen. Willen ze de uitwerking in samenwerking met het museum, dan vragen we daar wel een vergoeding voor. Meer nieuwe en de oude vertrouwde programma's zijn te vinden op onze website.

Annebet Westland

Botterweekend, 7, 8 en 9 september

Ook dit jaar is het tijdens het Botterweekend en Open Monumentendag weer een drukte van jewelste in Elburg wat het programma betreft. Voor het complete programma kunt u de website raadplegen.

<https://www.botterdagenelburg.nl/programma/> Zoals u al bij educatie heeft kunnen lezen, is ook de Kazemat bij de Vischpoort dan gratis toegankelijk en kunnen kinderen meedoen aan een workshop in Museum Elburg.

24 uur Hanze bij Museum Elburg

Op vrijdag 13 en zaterdag 14 oktober staat er in Elburg, Hattem en Harderwijk van alles op het programma in het teken van 24 uur Hanze. Museum Elburg doet daar ook aan mee en brengt een programma rondom het leven dat de Susteren in de tijd van de Hanze leefden in het Agnietenklooster. Het programma is nog niet helemaal rond, we wachten nog op een paar toezeggingen maar we kunnen vast verklappen dat we op vrijdag 13 oktober aftrappen met een workshop zingen met Susterenkoor St. Agnes; 's middags staan boekbinden en het maken van een rozenkrans op het programma en 's avonds een minisymposium over zingeving ten tijde van de Hanze en nu.

Op zaterdag beginnen we de dag met de Kloosterkeuken en besteden we 's middags aandacht aan de symbolische betekenis van bloemen. Sommige activiteiten kunnen we gratis aanbieden maar voor andere activiteiten moeten we een kleine bijdrage vragen voor de aanschaf van materialen. De meeste activiteiten zijn zowel voor volwassenen als voor kinderen leuk, het symposium uitgezonderd. Op de website van Museum Elburg en ook op de website www.bezoek-elburg.nl zal steeds meer informatie worden gedeeld over dit evenement. Op de Hanzekalender op www.bezoek-elburg.nl staan ook de andere activiteiten die dan in Elburg plaatsvinden.

Culturele Stichting

Op **vrijdag 27 oktober** treedt in wijkontmoetingscentrum Jeanne d'Arc in 't Harde het Golden Oldies Duo op. Deze twee dames brengen liedjes ten gehore uit o.a. de 50-er en 60-er jaren. Het belooft een gezellige middag te worden, waarbij herinneringen uit lang vervlogen tijden weer boven komen. De middag duurt van 14.00 uur tot 16.00 uur, de toegang is gratis.

Evenals vorig jaar verzorgt **Johan Hoeve** dit najaar op vijf dinsdagavonden een **cursus muziekgeschiedenis** met dit keer als onderwerp "**Barok en Romantiek**". Ook deze avonden vinden plaats in het gebouw Jeanne d'Arc in 't Harde. De data van deze cursus zijn 31 oktober en 7, 14, 21 en 28 november. De kosten bedragen € 80,00, inclusief twee maal koffie of thee per avond.

Aanmelden kan door betaling op rekening NL57RABO 0300 6676 98, ten name van Culturele Stichting Elburg. Onder vermelding van: cursus Muziekgeschiedenis.

Informatie via: culturele.activiteiten.elburg@gmail.com, of 06-45764203.

In het vroege voorjaar van 2024 gaat ook een nieuwe **cursus kunstgeschiedenis** door Anna van Prooijen van start. De cursus heeft als titel “**Van mummieportret naar selfie; het portret in de schilderkunst**”. In de cursus komen vragen aan de orde als: wie werden er geportretteerd, wie waren de opdrachtgevers en de schilders? Wat beoogden schilders met hun zelfportretten? En u/jij met een selfie?

Evenals vorige keer zal de cursus op dinsdagavonden en donderdagavonden gegeven worden en zal weer plaatsvinden in het gebouw Jeanne d’Arc in ’t Harde. Nadere informatie volgt.

Verder hopen we in samenwerking met de Elburger Boekhandel en de bibliotheek nog enkele boeiende lezingen te organiseren. Daarover zijn we nog in overleg, informatie volgt later.

Van de penningmeester

Allereerst verwelkomen we als bestuur van de Vereniging Vrienden van het Museum onze nieuwe leden. Hartelijk dank dat u ons wilt ondersteunen in onze activiteiten.

Tevens wil ik alle leden die de contributie voor 2023 betaald hebben daarvoor hartelijk danken. Maar..... het blijkt dat tot op dit moment slechts 48 van de 129 leden de contributie betaald hebben!

We willen de overige leden dringend verzoeken hun bijdrage van minimaal € 12,50 voor 2023 over te maken op rekeningnummer NL16RABO 0166802131 t.n.v. Vereniging Vrienden van het Museum.

Het is voor ons erg lastig om te bepalen wat we wel of niet kunnen doen als vereniging als contributiegelden zo laat in het jaar pas binnenkomen. We vragen u hiervoor begrip en hopen dat velen van u alsnog de contributie overmaken.

Ik wil u ook vragen of u ons bij vrienden, kennissen en familie wilt aanbevelen lid te worden van onze vereniging.

Namens het bestuur hartelijk dank voor uw bijdrage.

Hartelijke groet,

Ursula Groen-de Leng, penningmeester.